

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

Item ejusdem epistola ad Sicharium Archiepiscopum Burdegalensem, de
eodem argumento.

urn:nbn:de:hbz:466:1-19366

EPISTOLA
AD SICARIUM ARCHIEPISCOPVM
BVRDEGALENSEM.

De eodem argumento.

H Ludouivicus divina ordinante providentia Imperator Augustus venerabilis in Christo Sichario Archiepiscopo in Domino salutem, Sacrum & venerabile Concilium divino nutu nostrisque studio in Aquisgrani palatio nuper aggregatum, in quo multa ob propagandam ecclesiastican dignitatem, precedente & subsequente gratia Christi, diligenter tractata atque instituta sunt, tuam nullatenus credimus latere sanctitatem. Sed quia contingit eidem sancto & venerabili Concilio tuam non interfuisse paternitatem, ad tuam definire decrevimus beatitudinem, per presentem Missum nostrum nomine Adalemum, formulam canonicae institutionis ab eodem sacro conventu ex sanctorum patrum sparsim digestis sententiis collectam atque in unum congregatam, quam etiam idcirco penes palatum nostrum diligenter scribi fecimus ut nihil in se scriptorum virtio depravationis aut detractionis habens, ad te usque incolimus perferretur. Quapropter volumus atque decernimus ut juxta metropolitanæ fidei tibi canonice collatam dignitatem nostraeque auctoritatis sanctiōnem diocesos tuae Episcopos & ceteros Ecclesiae prelatos tempore & loco congruenti ad te accersere facias, & his coram capitulatum memoratam institutionis formulam prelegi jubeas, & quod ob exaltandum ecclesiastici culminis fastigium & animarum salutem idem sacerdos conventus eam ediderit, liquidò demonstres, sed & his qui in uno collegio canonice degunt tenendam observandamque coram memorato Missu nostro conferas. Ac si alicuius cordis obtusio eam intelligere nequiverit, huic five abs te, five ab alio Episcopis, provincialibus scilicet tuis, doctrinæ fulgora renitentibus, sobrie tradatur. Sed & in hoc nihilominus circumspectam monemus esse tuam prudentiam, ut ab iis qui eam transcripturi sunt ita transcribatur ut nec depravata virtus scriptoris nec detruncata ab aliquo fiat; sed sicut à praedicto Missu nostro eis demonstratum fuerit, absque aliqua depravatione vel detrunctione transcribatur. Noveris etiam quia ideo illius exemplum apud armarium palatij nostri detentum est ut eo probari patenter possit quis eam incuriose transcriperit, vel quis aliquam ejus partem detruncarit. Ut enim comperimus, dum in eodem sacro Concilio perlegeretur, antequam coram nobis ab eodem Concilio prolatum, & necdum mensura cibi ac potus statuta fuisset, quidam magna ex parte illam detruncantes, quedam capitula inconsultè ex ea transcripserunt. Vide necesse ut si aliquem in tua dioecesi tale fecisse repereris, hujusmodi factum coram provincialium tuorum Episcoporum conventu & coram praescrito Missu nostro frustreris, & hanc authenticam, ut premissimus, diligenter, sicut Missus noster eis insinuaverit, transcribi percenses. Omnes ergo tuae dioecesos Episcopi & ceteri prelati eam vigilanti cura transcribere, solerti studio intelligere, instantissima assiduitatis exercito divinitus adjuti operibus complere decerent; ut cum nos hujus rei grata inquirendi venturis Kalendis Septembribus, sicut eidem sacro & memorabili Concilio meminimus nos dixisse facturos, Missos nostros per imperium à Deo nobis collatum delinaverimus, remota cujuslibet difficultatis oppositione, ejusdem salutiferarum institutionis prelati & subditi, prout Dominus posse eis dederit, strenui inventiantur operatores. Quoniam diligentem indagine, vita comite, perquirere jubebimus quis prelatorum injunctum sibi officium strenue peregerit, vel quis in claustris Canonorum & ceteris habitacionibus construendis, & in necessariis stipendiis eis tribuendis, & in domibus ad receptiona pauperum reparandis, sanctioni nostræ paruerit, quive clerum suum ea-

dem institutione & ceteris spiritualibus documentis instruere curaverit, vel quis causa avaritia eos quos Christi milita rationabiliter alere poterat propulerit: quia unius anni spatium dedimus ut ea quae presumpta sunt abfque ullius difficultatis excusatione perfici, ubi necdum facta erant, facilissime possent. Proinde qui hoc anni tempore in hoc negotio nostra admodum iussioni pro viribus obdere neglexerit, ceteris sine dubio terror erit, ne tale admittere presumant. Direximus sane tibi institutionis formulam quam ejusdem sacri Concilij par consensus párque studium ex sanctorum patrum dictis enucleatum excerpit, & cæstionias dicatis in una societate canonice degentibus observandam statuit. Quam volumus à te sive à tuis provincialibus Episcopis studiosè jubere transcribi, & monasteriis puellaribus in tua dioceſi conſtantibus, in quibus scilicet canonice vivitur, tenendam conferri, qualiterque ab Abbatissis & ceteris sanctimonialibus religiosissimè ac devotissimè obſervari debeat, apertissimè per doceri. Quoniam, niſi quando nos aliquam Abbatissarum nostram adire jussimus praeventiam, alio tempore volumus in monasteriis reſideant, & secundum ejusdem institutionis formam vitam ducant, sibique subditas in sancto religionis proposito conſtringant. Et nulla illarum foras evagandi, aut occasione qualibet accepta per villas reſidendi, ſuſque voluntatibus deſerviendi licentiam ſibi attribuat. Quamquam enim nonnulli Clerici monasteria puellarum, & nonnulli laici monasteria virorum etiam & puellarum habeant, tua tamen debet prævidere ſolertia ſima induſtria ut in omnibus locis ſub tua dioceſi conſtitutis, ubique congreſationes Clericorum & sanctimonialium ſint, juxta poſſibilitatem & facultatem rerum ſecundum hujus institutionis formam vivant. Quia nulla eft omnia Ecclesia, que facultates habeat, ubi non poſſit tot talesque gubernari qui diuinum expleant officium, & ubi hospitalitas juxta vires non poſſit diligi. Nosquoque prefatum Missum noſtrum ad tuam ſanctitatem ideo direximus ut tuum ceterorumque ecclieſiaſticorum in tua dioceſi exiſtentium diligenter atque ſubtiliter in hoc negotio inquieretur ſtudium, & tibi opem in ceteris commonendis ferret: qui etiam nobis referrat qualiter prelati & prelatæ eas formulas libenter ſuſcepient, diligenter tranſcribere ſtuduerint, & devotè adimplere juxta vires curaverint. Quoniam tamdiu illum in tua vel comprovincialium tuorum dioceſi immorari & diſcurrere una cum Miffo tuo iuſſimus donec ab omnibus memorare formulae tranſcriberentur; ut videlicet cuncta procurans, diligentērque perficiens, cùm ad nos illum redire opere expleto tempus permiferit, cuncta quæ acta ſunt vefro utrorumque ſcripto no-tentur, atque per ipsum tuumque commiſſum noſtræ diuſcentiae intenſitut; ut ſciamus quibus gratiarum actiones reſerre, quoque etiam dignis correptionibus corrigere debeamus. Si vero aliquis tua dioceſeos eidem institutioni veſtræ que admonitioni procaciter remiti voluerit, & eam que ab eodem ſacro conuentu conſtituta atque decreta eft pro viribus obſervare neglexerit, & exinde admonitus non ſe correxit, quicunque ille eft, ante praefentiam noſtram tua vel Miſſi noſtri admonitione venire festinet, quatenus à nobis juxta quantitatē culpe dignè corrigitur. Direximus præterea tibi pondus & mensuram ſecundum quæ Clericis & sanctimonialibus panis & potus equabiliter tribuenda ſunt: quæ ut ab omnibus firmiſſimè atque inviolabiliter teneatur decernimus, & ne quid incrementi aut detrimenti à quoquam patientur, modis omnibus inhibemus. Tuam igitur in calce epiftole admonemus ſanctitatem ut ſecundum ministerium tibi divino munere collatum noſtræ in hoc negotio faluberri- me admonitioni obediēter atque inex- cufabiliter pareas, & ceteris in parendo bonum exemplum tribuas. Dignum quippe juſtūmque eft ut quanto ſublimius facerdotij dignitate aliis ſuperemines, & à nobis venerabiliter diligēris, tanto magis ad Dei noſtrāmque voluntatem exequendam devotiorem te atque promptiorem exhibeas. Vale in Domino, & ora pro nobis.

EPISTOLA